

Utbildningsplan Officersprogrammet med militärteknisk inriktning

Officers' Programme majoring in Military-Technology

Omfattning	180.0 Högskolepoäng	Fastställande instans	Forsknings- och utbildningsnämnden vid Försvarshögskolan
Programkod	10PM7	Fastställande datum	2023-06-07
Gäller från termin	HT2024	Ansvarig institution	Programledning för Officersprogrammet
Utbildningsnivå	Grundnivå	Revision	1.3

Programmets huvudsakliga innehåll och upplägg

Syfte

Grunden för det militära försvaret är förmågan till militär maktutövning. Försvarsmakten ska kunna verka i väpnad strid, möta olika former av hot och ha beredskap att utveckla förmåga till omfattande militära operationer i en komplex operationsmiljö. Denna grund är också utgångspunkten för utbildningen av de officerare som ska planera, leda och utvärdera militär verksamhet. Officersprogrammet syftar till att studenten ska utveckla sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som officer. Officersprofessionens kärna är att utbilda och utveckla krigsförband samt att leda dessa i kris, krig och internationella operationer.

Officeren behöver kunskaper om faktorer och dynamik i konflikter över hela konfliktskalan samt om förutsättningar och begränsningar vid användandet av militära maktmedel i förhållande till olika krigföringsnivåer. Officeren ska ha beredskap att under osäkerhet och tidspress göra bedömningar och fatta beslut om handlingar som kan innebära fara för liv och egendom. Officeren behöver förmåga att ta ansvar för uppgiften, personalen och materielen, såväl under fredstida utbildning och utveckling som under pågående konflikt. Officersyrket kräver ett välutvecklat professionellt förhållningssätt och en god förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar med hänsyn till för yrkesutövningen relevanta vetenskapliga, samhälleliga, juridiska och etiska aspekter. Officersyrket ställer därtill höga krav på officerens förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i förhållande till nya uppgifter och förutsättningar.

Inom officersprogrammet med militärteknisk inriktning utbildas officerare för alla försvarsgrenar inom en bredd av funktioner. Inriktningens tyngdpunkt ligger i utvecklingen av kadettens militärtekniska kompetens och förmåga att utifrån ett brett kunnande och en god helhetssyn hantera interaktionen mellan teknik och taktik inom ledning, utbildning och utveckling av förband.

Innehåll och upplägg

Programmet omfattar kurser i ämnena försvarssystem, krigsvetenskap, ledarskap och ledning samt fysiskt stridsvärde. Särskild fördjupning sker i försvarssystem, med slutpunkter i det självständiga arbetet (examensarbetet) och den avslutande militärtekniska tillämpningskursen. En del av programmet utgörs av verksamhetsförlagd utbildning.

Utbildningen i försvarssystem syftar till att studenten ska utveckla sådana kunskaper och förmågor som behövs för att kunna förstå, förklara och bedöma hur tekniska system ger förmåga och effekt i en militär kontext, inklusive kunskaper om säkerhetsmässiga aspekter och faktorer som påverkar tekniska systems prestanda. Utbildningen i försvarssystem omfattar också en metodkurs, ett projektarbete och ett självständigt arbete, som bland annat syftar till att utveckla studentens förmåga till analytiskt och kritiskt tänkande, förmåga till systematisk problemlösning samt förmåga att söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå.

Utbildningen i krigsvetenskap är till största delen inriktad mot att utveckla studentens förmåga att identifiera och lösa taktiska problem samt att fatta taktiska beslut. Fokus ligger på lägre förbandsnivå, men inom ramen för en helhetssyn som också omfattar samspelet med högre förbandsnivåer och ett vidare operativt och strategiskt sammanhang.

Utbildningen i ledarskap och ledning syftar till att utveckla studentens förmåga att handla och lösa uppgifter under påfrestande situationer i rollen som ledare och utbildare. I linje med inriktningen mot den lägre förbandsnivån står teori och praktik med koppling till det direkta ledarskapet och dess förutsättningar i centrum. Under utbildningen ges studenterna möjlighet att strukturerat reflektera över sina egna förutsättningar för ett krävande yrke.

Utbildningen i fysiskt stridsvärde består av en kurs som syftar till att utveckla studentens förståelse för hur individers och

förbands fysiska prestationsförmåga påverkas av yttre faktorer samt för hur det fysiska stridsvärdet kan utvecklas och vidmakthållas under olika förhållanden.

Vissa av de krigsvetenskapliga kurserna innehåller även integrerade moment i ämnet juridik med inriktning mot operativ juridik och folkrätt. Utbildning i militär engelska är likaså en integrerad del av flera kurser.

Under den högskoleförlagda utbildningen ges den krigsvetenskapliga taktikutbildningen med inriktning mot mark-, marin- respektive luftdomänen. Under den verksamhetsförlagda utbildningen ges alla kurser med funktionsinriktning.

Utbildningen är upplagd för att genom ett samspel mellan kurser i olika ämnen möjliggöra en successiv fördjupning och breddning av kunskaperna. Därtill läggs vikt vid integration och tillämpning av kunskaper i förhållande till den konkreta yrkesutövningen. Särskilt centrala för integration och tillämpning av kurser är de tre taktiska tillämpningskurserna samt den verksamhetsförlagda delen av utbildningen. Utbildningen omfattar såväl teoretiska som praktiska moment. Undervisningsformerna är varierade och inkluderar bland annat föreläsningar, seminarier, laborationer, inlämningsuppgifter, applikatoriska exempel, krigsspel, fältövningar samt praktik.

Utbildningen genomförs i tre huvudsakliga skeden:

Det första skedet omfattar de inledande tre terminerna samt de fem första veckorna av termin fyra. Under detta skede varvas grundkurser i samtliga ämnen samt inleds en fördjupning i försvarssystem. Skedet avslutas med en fortsättningskurs i tillämpad taktik. Under detta första skede förvärvar studenten en helhet av för officeren grundläggande kunskaper, färdigheter och förmågor, vilka sedan fördjupas och tillämpas i följande skeden.

Det andra skedet omfattar resterande del av termin fyra samt termin fem och består av verksamhetsförlagd utbildning vid Försvarsmaktens skolor, centrum och förband. Skedet omfattar fortsättningskurser i krigsvetenskap, försvarssystem samt ledarskap och ledning. Genom funktionsstudier och förbandspraktik ges studenten möjlighet att tillämpa och fördjupa sina kunskaper och färdigheter inom ramen för en specifik funktion samt att utveckla sin förmåga att leda och utbilda förband. Med hänsyn till utbildningens karaktär ställs ofta krav på aktivt deltagande och obligatorisk närvaro.

Det tredje och avslutande skedet under termin sex består av påbyggnadskurser i försvarssystem. Efter det självständiga arbetet (examensarbetet) avslutas programmet med en synteskurs i form av en militärteknisk tillämpningskurs med fokus på helhetstänkande på taktisk nivå.

Ingående kurser

Högskoleförlagd utbildning

Krigsvetenskap

Introduktion till krigsvetenskap, 7,5 hp

Marktaktik: teori, grundkurs, 7,5 hp *eller* Marintaktik: teori, grundkurs, 7,5 hp *eller* Lufttaktik: teori, grundkurs, 7,5 hp

Marktaktik: tillämpning, grundkurs, 7,5 hp *eller* Marintaktik: tillämpning, grundkurs, 7,5 hp *eller* Lufttaktik: tillämpning, grundkurs, 7,5 hp

Militärstrategi, grundkurs, 7,5 hp

Marktaktik: tillämpning, fortsättningskurs, 7,5 hp *eller* Marintaktik: tillämpning, fortsättningskurs, 7,5 hp *eller* Lufttaktik: tillämpning, fortsättningskurs, 7,5 hp

Försvarssystem

Naturvetenskapliga och fysikaliska grunder, grundkurs, 15 hp

Metod i försvarssystem, fortsättningskurs, 7,5 hp

Militära system, fortsättningskurs, 7,5 hp

Projektarbete i försvarssystem, fortsättningskurs, 7,5 hp

Militära operationer och tekniska system, påbyggnadskurs, 7,5 hp

Självständigt arbete i försvarssystem, påbyggnadskurs, 15 hp

Militärteknisk tillämpning (syntes), påbyggnadskurs, 7,5 hp

Ledarskap och ledning

Ledarskap 1 - grundkurs, 7,5 hp

Ledarskap 2 - grundkurs, 7,5 hp

Fysiskt stridsvärde

Fysiskt stridsvärde, grundkurs, 7,5 hp

Verksamhetsförlagd utbildning

CBRN, fältarbeten, indirekt bekämpning, ledningssystem samt luftvärn

Krigsvetenskap

Funktionstaktik för militärteknisk inriktning, fortsättningskurs, 9 hp

Försvarssystem

Förbandspraktik: ledning funktion, fortsättningskurs, 9 hp

Tekniska systems militära tillämpning, fortsättningskurs, 15 hp

Förutsättningar för verksamhet med skarp ammunition, fortsättningskurs, 4,5 hp

Ledarskap och ledning

Ledarskap med förbandspraktik, fortsättningskurs, 15 hp

Teknisk tjänst vid Försvvarsmaktens tekniska skola (FMTS)

Krigsvetenskap

Funktionstaktik för militärteknisk inriktning, fortsättningskurs, 9 hp

Försvarssystem

Teknisk tillgänglighet med förbandspraktik, fortsättningskurs, 9 hp

Tekniska systems militära tillämpning, fortsättningskurs, 15 hp

Förutsättningar för verksamhet med skarp ammunition, fortsättningskurs, 4,5 hp

Ledarskap och ledning

Ledarskap med förbandspraktik, fortsättningskurs, 15 hp

Utöver ovanstående VFU-inriktningar kan ytterligare inriktningar tillkomma.

Programmets mål

Programmets examensmål enligt examensbeskrivning i Förordning (2007:1164) för Försvvarshögskolan:

För officersexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som officer.

Kunskap och förståelse

För officersexamen ska studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och dess beprövade erfarenhet och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådant brett kunnande i militära ämnen som krävs för att i en ledande befattning ansvara för personal och materiel i militära operationer,
- visa förståelse för mekanismer och interaktion i militära konflikter längs hela skalan av konflikter,
- visa kunskap om krishantering i påfrestande situationer för samhället, och
- visa kunskap om såväl nationella som internationella relevanta författningar och regelverk.

Färdighet och förmåga

För officersexamen ska studenten

- visa förmåga att med en helhetssyn planera, leda och med adekvata metoder genomföra uppgifter inom givna ramar,
- visa förmåga att utbilda, informera och stödja olika grupper,

- visa förmåga att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer, företeelser och frågeställningar utifrån uppgiftens, individens och gruppens behov,
- visa förmåga att kritiskt och systematiskt granska, bedöma och använda relevant information,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med grupper med olika sammansättningar, och
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar med olika grupper.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För officersexamen ska studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till säkerhetsmässigt tänkande i olika situationer,
- visa förmåga att inom yrkesutövningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa insikt i teknikens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för dess nyttjande, inbegripet militära, sociala och ekonomiska aspekter samt miljö- och arbetsmiljöaspekter,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För officersexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Behörighetskrav

Sökande till officersprogrammet med krigsvetenskaplig inriktning ska uppfylla de krav på grundläggande behörighet som föreskrivs i högskoleförordningen 7 kap. 5, 5a, 5b-6 §§ och 4 kap. 3 § förordningen för Försvvarshögskolan.

Försvvarshögskolan beslutar om särskild behörighet för officersprogrammet. Bestämmelser för särskild behörighet enligt högskoleförordningen 7 kap. 8-9 §§ och i 4 kap 4 § förordningen för Försvvarshögskolan.

För officersprogrammet med militärteknisk inriktning gäller att den sökande:

- är godkänd i Matematik 3b alt. Matematik 3c eller Matematik C,
- är godkänd i Fysik 2 eller Fysik B, och
- är godkänd i Samhällskunskap 1b alt. Samhällskunskap 1a1+1a2 eller. Samhällskunskap A.

För att bli antagen till officersprogrammet krävs även i enlighet med förordning för Försvvarshögskolan att den sökande:

- är svensk medborgare,
- har fullgjort militär grundutbildning enligt lagen (1994:1809) om totalförsvvarsplikt eller motsvarande militär utbildning,
- har genomgått säkerhetsprövning och uppfyller kraven enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) och säkerhetsskyddsförordningen (2018:658), samt
- har av Försvvarshögskolan bedömts lämplig för utbildningen.

Utöver detta så skall den sökande även:

- styrka visad lämplighet för officersutbildning under militär grundutbildning eller motsvarande militär utbildning med lägst vitsord Ja 5 5 eller Godkänd,
- uppfylla de av Försvvarsmakten föreskrivna medicinska fordringarna,
- uppfylla föreskrivna fysiska tester, och
- uppvisa godkänt resultat på inskrivningsprov.

Som motsvarande militär utbildning räknas aspirantutbildning och grundläggande militär utbildning (GMU) tillsammans med Kompletterande militär utbildning (FOK) eller att efter genomförd GMU varit anställd i Försvarsmaktens insatsorganisation under minst 9 månader.

Kravet om godkänd säkerhetsprövning och kraven enligt säkerhetsskyddslagen och säkerhetsskyddsförordningen ska vara uppfyllda under hela utbildningen.

Examen

Officersexamen med militärteknisk inriktning uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar i enlighet med denna utbildningsplan.

Övrigt

För att studenten ska kunna registreras på vissa kurser och fortsätta sina studier under programmet krävs att studenten har fått godkänt på behörighetsgivande kurser. Exakta behörighetskrav framgår av respektive kursplan.

När detta program inte längre ges eller när programmets innehåll väsentligt förändrats upphör utbildningsplanen att gälla efter att sista antagna student (på programtermin ett) haft möjlighet att slutföra utbildningen under programmets nominella löptid plus två år. Efter denna tidpunkt upphör högskolans åtaganden enligt denna utbildningsplan.

Kurslistan i denna utbildningsplan, är baserad på beslutad utbildningsplan för läsåret 2024/2025.

Ändringar kan ske för kommande läsår, dvs läsår 2025/2026 och 2026/2027.